[2020] 6 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1050

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ਸੜਕ ਵਿਕਾਸ) ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ

ਬਨਾਮ

ਆਮ ਆਦਮੀ ਲੋਕਮੰਚ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6932)

14 ਜੁਲਾਈ, 2020

[ਆਰ. ਐੱਫ. ਨਰੀਮਨ, ਐੱਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ ਅਤੇ ਵੀ. ਰਾਮਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010-ss. 14 , 15 , 17 ਅਤੇ

ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986-ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ-ਪੀੜਤ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਧੀ ਨਾਲ ਰਾਜਮਾਰਗ 'ਤੇ ਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸੀ-ਇੱਕ ਓਵਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਪਹਾੜੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ-ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਲਬਾ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਢਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੜਕ' ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ-ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ Rs.50 ਲੱਖਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 15 ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ-ਨਾਲ ਹੀ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 10 ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਐੱਸਐੱਸ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ। 14 , 15 , ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਐੱਫ. ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਰਗੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ (ਭਾਵ ਨੁਕਸਾਨ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਜਾਂ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ) ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਸ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ। 15 (4) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ.) ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਵਿਆਖਿਆ s ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 17 (2) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ-ਅਧੀਨ ਐਸ. ਐਸ. 15 (1) (ਅ) ਅਤੇ 15 (1) (ਸੀ), ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010-ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡੀ ਐਕਟ, 1986-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਐਕਟ, 1956-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਭਾਰਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1988-ਇੱਕ ਓਵਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਪਹਾੜੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ-ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਲਬਾ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਢਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਔਰਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ। ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੌਤ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਗਮ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੱਟ ਲਈ ਤਸ਼ੱਦਦ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਉੱਤੇ ਐੱਫ ਦੁਆਰਾ ਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। 4 ਅਤੇ ਹਾਈਵੇਅ ਐਕਟ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਦੇ 5. ਐਸ. 16 ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ-ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਨਾਲ ਹੀ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ-ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਇਸ ਲਈ, ਐੱਨਜੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। 15 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986-ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਬੀ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਢਲਾਨ ਦੇ 100 ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਭਾਵ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਾੜੀ ਸਿਖਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀਃ ਆਲ ਦਿਮਾਸਾ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਕੇਸ, ਮੰਤਰੀ ਟੈਕਨੋਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ। ਲਿਮਟਿਡ ਕੇਸ, ਹਨੂੰਮਾਨ ਲਕਸ਼ਮਣ ਅਰੋਸਕਰ ਕੇਸ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਕੇਸ ਇਹ ਸਭ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਸੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ, ਸਾਈਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ-ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀਆਂ-ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਵਿਚਾਰ ਡੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਜੋ ਸੀ ਉਹ ਐੱਸ. ਡੀ. ਐੱਮ.

ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ-ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮਤ ਇਨਪੁਟਸ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਈ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ' ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਢਲਾਨ 'ਦੇ 100 ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਭਾਵ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਦੇ ਢੁਕਾਅ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਾੜ੍ਹੀ-ਸਿਖਰ'-ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਨ-ਇਸ ਲਈ, ਕਿਹਾ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010-ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986-ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦਾ ਮਿਤੀ 14.11.2017 ਦਾ ਆਦੇਸ਼/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਯੂ/ਐੱਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 154 ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1966-ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾਃ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਨੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਫਾਈਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ G 14.11.2017 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਕਾਰਨ-ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ-ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਢਲਾਨ ਦੇ 100 ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਭਾਵ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਦਾ ਢੁਕਾਅ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ', ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਪਹਾੜ੍ਹੀਆਂ' ਕੀ ਹਨ-ਇਹ 'ਏ' ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਸਪਸ਼ਟ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ-ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਯੂ/ਐੱਸ ਦੇ ਤਹਿਤ। 154 (ਮਿਤੀ 14.11.2017) ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਰੱਖਿਆਃ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

1. ਸੈਕਸ਼ਨ 14,15 ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਸੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਭੁਗਤਾਨ ਵਰਗੇ ਸਿੱਧੇ ਉਪਾਵਾਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ ਜਿੱਥੇ ਉਲੰਘਣਾ (ਭਾਵ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਜਾਂ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ) ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 36] [1085-ਡੀ-ਈ]

2. ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (4) ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ।। ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ

ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਗ ਹਨ। ਉਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ.) ਨੂੰ "ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ" ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 37] [1085-ਐੱਫ]

3. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ 15 (1) (ਸੀ), ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ "ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ" ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ, ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 43] [1089-F]

4. ਸੈਕਸ਼ਨ 17 (1) ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਅਨੁਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 (EPA)। [ਪੈਰਾ 44] [1089-G-H]

5. ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਮਿਤੀ 14.08.2018 ਦੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਖੇਤਰ 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ; ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮਾਮੂਲੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵੀ ਖਣਿਜ, ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਭਾਵ, ਜਿੱਥੇ ਕੁੱਝ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੱਟੇ ਜਾਂ ਪਰਮਿਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ), ਤਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ' ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 62 ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਪਰਮਿਟ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਗਤੀਵਿਧੀ (ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਮਲਬੇ ਦੇ ਡੀ ਪਾਈਲਿੰਗ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਈ. ਪੀ. ਏ. ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵ ਪੰਜਵਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਨੇ 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ; ਇਹ 2006 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੇ ਈ. ਪੀ. ਏ. ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ-ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 50] [1096-F-G; 1097-A-B]

6. ਈ. ਪੀ. ਏ. ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ। ਇਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਇੱਕ ਤੰਗ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ ਜੋ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਹੋਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਜੀਵ, ਪੌਦੇ, ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ "ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।ਸਰਕਾਰ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਈ. ਪੀ. ਏ. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸਨਅਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 51] [1097-D-F]

ਕੀ ਮੌਤ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਬੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ?

7. ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। . ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਨਾਲ ਹੀ, ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦਾ ਪੰਜਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ, ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਪੱਤਰ ਪੰਜਵਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਵਾਈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਪਾਅ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 65] [1110-G-H; 1111-A-B]

8. ਧਾਰਾ 18 (1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰੇ ਹੋਣਗੇ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦਾ

ਸੰਕੇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਅਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 15 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਲੱਖਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਐਚ 1056 ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ, ਪੰਜਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ (ਰਿਆਇਤੀ ਸਮੇਤ) ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਏ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ' ਤੇ ਸੁਣਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਵੱਲੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ।

ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਤੇ 15 ਲੱਖ ਦੀ ਰਕਮ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ, ਬਰਾਬਰ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਓ। 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਉਸੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ/ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਆਦਿ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 67] [1111-F-H; 1112-A-C]

ਪੈਰਾ 17 (ਈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਐੱਨਜੀਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਇਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਧਾਰਾ 154, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1966 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

9. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 (ਈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਐੱਸ. ਡੀ. ਐੱਮ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮਤ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਇੱਕ "ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਢਲਾਨ ਭਾਵ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਾੜੀ-ਸਿਖਰਾਂ" ਦੇ 100 ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਲ ਡਿਮਾਸਾ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਕੇਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਮੰਤਰੀ ਟੈਕਨੋਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਜੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ, ਸਾਈਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ' ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ

ਅੰਤਿਮ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੈਰਾ 17 (ਈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 76] [1118-G-H; 1119-A-C]

10. 14.11.2017 ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਪੈਰਾ 17 (ਈ) ਵਿੱਚ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਸੀ' 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਪਹਾੜੀਆਂ" ਦਾ ਗਠਨ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ-ਉੱਚੇ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਾਧਾਰਣ ਜਾਂ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਕ ਮਾਹਰ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਇਨਪੁਟ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਭਿਆਸ। ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 90] [1130-ਈ-ਜੀ] ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ।

ਐਮ/ਐਸ. ਹਿੰਦ ਸਟੋਨ ਐਂਡ ਓਰਸ (1981) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 205 [1981] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 742; ਲਾਫਾਰ੍ਜ ਉਮੀਅਮ ਮਾਈਨਿੰਗ(ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ.) ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ. ਆਰਜ਼. (2011) 7 ਐੱਸਸੀਸੀ 338 [2011] 7 ਐੱਸਸੀਆਰ 954; ਮੇਘਾਲਿਆ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਵੀ. ਆਲ ਦਿਮਾਸਾ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ, ਦੀਮਾ-ਹਸਾਓ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2019) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 177: [2019] 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 297; ਮੰਤਰੀ ਟੈਕਨੋਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ। ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫਾਰਵਰਡ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (2019) 18 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 494; ਐਮ. ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ(2004) 12 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 118: [2004] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 126; ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2012) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 629: [2012] 4 ਐੱਸਸੀਆਰ 819; ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ। ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਵੀ. ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਦੇਵੀ (1999) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 317 [1999] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1198; ਪੀ. ਟੀ. ਸੀ. ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ। ਕੇਂਦਰੀ ਬਿਜਲੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ (2010) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 603:[2010] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 609; ਟੀ. ਵਿਜੈਲਕਸ਼ਮੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਮੈਂਬਰ (2006) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 502 [2006] 7 ਸਪਲਿ. ਐੱਸਸੀਆਰ

534; ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ। ਵੀ. ਪ੍ਰਮੋਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (2004) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 796 [2004] 2 ਸਪਲਿ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 207; ਮਚਾਵਰਾਪੂ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ ਬਨਾਮ. ਵਿਜੈਵਾੜਾ, ਗੁੰਟੂਰ, ਤੇਨਾਲੀ, ਮੰਗਲਗਿਰੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (2011) 12 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 154 [2011] 12 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 639; ਐੱਮ. ਆਈ. ਜੀ. ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ ਬਨਾਮ। ਅਭਿਨਵ ਸਹਕਾਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ (2011) 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 97 [2011] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 141; ਸ਼੍ਰੀ. ਸੀਤਾਰਾਮ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1990) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 223: [1990] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 909; ਸੈਲੂਲਰ ਅਪਰੇਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ v. ਟੈਲੀਕਾਮ ਭਾਰਤੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ (2016) 7 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 703: [2016]

9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। - ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ v. ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (I) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2019) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 221; ਹਨੂੰਮਾਨ ਲਕਸ਼ਮਣ ਅਰੋਸਕਰ ਬਨਾਮ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2019) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 401 [2019] 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 916; ਹਿੰਚਲਾਲ ਤਿਵਾੜੀ ਬਨਾਮ. ਕਮਲਾ ਦੇਵੀ (2001) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 496: [2001] 1 ਸਪਲਾਇਰ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 23; ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੰਤਰਾਲਾ (2019) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 1510; ਰਾਜਕੋਟ ਨਗਰ ਨਿਗਮ। ਵੀ. ਮੰਜੁਲਬੇਨ ਜਯੰਤੀਲਾਲ ਨਕੁਮ (1997) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 552: [1997] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 304; ਵਡੋਦਰਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 810 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਿਥ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲਾਕ ਐਲ. ਜੇ. ਲਿਵਰਪੂਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [1967] 1 ਕਿ. ਬੀ. 374; ਬਰਨਸਾਈਡ ਵੀ. ਇਮਰਸਨ [1968] 1 ਡਬਲਯੂ. ਐਲ. ਆਰ. 1490 ; ਹੇਡਨ ਵੀ. ਕੈਂਟ ਕਾਊਂਟੀ ਕੌਂਸਲ [1978] ਕਿਊ. ਬੀ. 343; ਐੱਫ ਸਟੋਵਿਨ ਬਨਾਮ ਵਾਈਜ਼ (1996) 3 ਆਲ ਈ. ਆਰ. 801; ਗੋਰਿੰਜ ਬਨਾਮ.

ਕੈਲਡਰਡੇਲ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਬੋਰੋ ਕੌਂਸਲ (2004) 1 ਡਬਲਯੂ. ਐਲ. ਆਰ. 1057; ਰੌਬਿਨਸਨ ਬਨਾਮ. ਪੱਛਮੀ ਯਾਰਕਸ਼ਾਇਰ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਂਸਟੇਬਲ (2019) 2 ਸਾਰੇ ਈ. ਆਰ. 1041; ਯੇਟਕਿਨ ਬਨਾਮ. ਮਹਿਮੂਦ 2011 ਕਿਊਬੀ 827; ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਮਿਸ਼ਨ v. ਚੇਨਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ. 332 ਅਮਰੀਕਾ 194 (1947) – ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(2019) 18 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 494

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਪੈਰਾ 29

[2019] 5 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 916

ਪੈਰਾ 29

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ਰੋਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ) ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅਜ਼ 1059 ਅਗਸਤ। ਭਾਰਤ ਦਾ v. ਆਮ ਆਦਮੀ ਲੋਕਮੰਚ

(2019) 18 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 494

ਏ.

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ

ਪੈਰਾ 30

[2001] 1 ਸਪਲਾਇਰ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 23 ਪੈਰਾ 38 [1981] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 742 ਪੈਰਾ 38 [2011] 7 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 954 ਪੈਰਾ 40 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬੀ.

[2019] 8 ਐੱਸਸੀਆਰ 297

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ

ਪੈਰਾ 41

[2004] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 126

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ

ਪੈਰਾ 46

[2012] 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 819

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ

ਪੈਰਾ 49

[1997] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 304

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਪੈਰਾ 57

ਸੀ.

[1999] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1198

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ

ਪੈਰਾ 63

[2014] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 810

ਪੈਰਾ 63

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

[2010] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 609

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ

ਪੈਰਾ 74

[2006] 7 ਸਪਲਾਇਰ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 534 ਪੈਰਾ 80 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ।

ਸ.

[2004] 2 ਸਪਲਾਇਰ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 207 ਪੈਰਾ 81 [2011] 12 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 639 ਪੈਰਾ 82 [2011] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 141 ਪੈਰਾ 83 [1990] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 909 ਪੈਰਾ 88 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਈ.

[2016] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ

ਪੈਰਾ 89

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6932.

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 19.05.2015 ਤੋਂ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, (ਪੱਛਮੀ ਜ਼ੋਨ), ਬੈਂਚ, ਪੁਣੇ ਨੇ 2014 ਦੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 04 ਵਿੱਚ। 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਾਲ, 2018 ਦੀ 4379,2020 ਦੀ 2741,2018 ਦੀ 6862,2020 ਦੀ 2742,2018 ਦੀ 11803,2020 ਦੀ 2743,2744।

ਜੀ.

ਪੀ. ਐੱਸ. ਨਰਸਿਮਹਾ, ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸਿਧਾਰਥ ਡੇਵ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵਸ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਤਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਧਰੁਵ ਨਾਇਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਦਤੀ ਤਿਰਪੇਦੀ, ਮੈਸਰਜ਼। ਐੱਮ. ਵੀ. ਕਿਨੀ ਐਂਡ ਐਸੋਸੀਏਟਸ, ਕੁਨਾਲ ਚੀਮਾ, ਵਿਲਾਸ ਗਿਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਦਿਤੀ ਪਾਰਖੀ, ਅਭਿਮੰਨੂ ਭੰਡਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਹਿਨਾ ਦੁਆ, ਚੈਤਾਨਿਆ ਮਦਾਨ, ਨਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਸੌਰਵ ਕਿਰਪਾਲ, ਅੰਕੁਰ ਸਹਿਗਲ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਅੰਸ਼ੁਮਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਨਿਰੁਧ ਐੱਚ 1060 ਭਾਟੀਆ, ਰਿਸ਼ੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਯੁਸ਼ੀ ਅਮੋਦ, ਸ਼ਿਸ਼ੀਰ ਐੱਸ. ਦਿਵਾਤੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਨਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਈ. ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਮਾਤਾ ਡੀ. ਸਾਗਰ, ਤਰੁਣ ਵਰਮਾ, ਅਮੋਲ ਚਿਤਲੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੱਗਿਆ ਬਘੇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਲਪਾ ਚੌਹਾਨ, ਜਿਤੇਂਦਰ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼ਵਾਕ ਸਿੱਦੀਕੀ, ਰਾਜੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਰਾਹੁਲ ਚਿਟਨਿਸ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਏ. ਪਾਂਡੇ, ਸਚਿਨ ਪਾਟਿਲ, ਭਗਤੀ ਵਰਧਨ ਸਿੰਘ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਾਮਕੰਤਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਰਤੀ ਤਿਆਗੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਐੱਸ. ਅਵਧ, ਕਰੀ। ਵੈਂਕਟ ਰੈੱਡੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਨਾ ਝਾਅ, ਵੀ. ਐੱਨ. ਰਘੂਪਤੀ, ਮੈਨੇਂਦਰ ਪਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਵੀ. ਕੇ. ਵਰਮਾ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਵਕੀਲ।

ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ.

ਐੱਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ, ਜੇ.

1. ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ। 28178/2018 , 1706/2019 , 2018 ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 19018 ਅਤੇ 2019 ਦੀ 1632। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਥੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਟੈਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ।

2. 6 ਜੂਨ, 2013 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਵਾਡੇਕਰ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਧੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਾਡੇਕਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਖ਼ਤਰਾ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਕੋਨੇ ਦੁਆਲੇ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੱਟ ਨੰਬਰ 112 ਵਿੱਚ 75 x 30 ਫੁੱਟ ਦੀ ਉਚਾਈ ਉੱਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਪਹਾੜੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਲਬਾ ਅਤੇ ਈ ਪਹਾੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਢਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪੁਣੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੰਗਠਨ, (ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਲੋਕਮੰਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

"ਲੋਕਮੰਚ") ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ (ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸੀਏ 6932/2015; ਸੀਏ 5971/2019; ਸੀਏ 11803/2018 ਅਤੇ ਸੀਏ 6862/2018)। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

3. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਭਾਰਤ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ") ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਪੀ. ਐੱਸ. ਟੋਲ ਰੋਡ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲਿਮਟਿਡ, ਰਿਲਾਇੰਸ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਾਈ/ਉੱਦਮ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੈਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਪੀ. ਐਸ. ਟੋਲ ਰੋਡ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ਰੋਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ) ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ 1061 ਦੇ ਪੁਣੇ-ਸਤਾਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਐਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ 10.03.2010 ਉੱਤੇ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ "ਰਿਆਇਤੀ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਹਾਈਵੇਅ ਨੰਬਰ 4 140 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ 'ਏ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ (ਅਰਥਾਤ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 24 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਮਾਰਗ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ (ਧਾਰਾ 18.1.1)। ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ (ਧਾਰਾ) ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। 18.1. 2) , ਉਹ ਖਰਚਾ ਜਿਸ ਲਈ ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ (ਧਾਰਾ 18.1.3)। ਸਮਝੌਤੇ (ਧਾਰਾ 19.1) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਾਜਮਾਰਗ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਧੀ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੱਤ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ (ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ) ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਕਮੀਆਂ (ਧਾਰਾ 19.2) ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀ ਸੁਤੰਤਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਮਾਰਗ ਲਾਗੂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ (ਧਾਰਾ 19.3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਕਿ ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ (ਧਾਰਾ 19.4.1) ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਢੁਕਵੀਂ ਮੁਰੰਮਤ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਧਾਰਾ 17.8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹਾਈਵੇਅ ਉੱਤੇ ਅਸਧਾਰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸੱਟ (ਧਾਰਾ 19.6), ਈ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ, ਜਾਂ "ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹਾਈਵੇਅ ਦਾ ਹੜ੍ਹ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

4. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਪੰਜਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਜਿਸ ਨੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ. ਏ. 5971/2019 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ "ਰਾਠੌੜ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 2 , ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮਾਪ ਜਿਸ ਦੀ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀਇੱਕ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ. ਇਹ ਲਾਇਸੈਂਸ ਭੂਮੀ ਧਾਰਕ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 112 ਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 5 ਏਕੜ ਅਤੇ 93 ਸੈਂਟ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੇਖਣ ਲਈ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਅਨੁਸਾਰ, ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸੀ; ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ, ਕੰਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਤਹ ਦੇ ਹੇਠਾਂ 20 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।.

5. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਮੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਥਾਨਕ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਸੜਕ ਵਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੜਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਚੌੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

6. 31.01.2011 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰਾਠੌੜ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਮਲਬਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ' ਤੇ. ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਡ, 1966 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਡ") ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਦੁਬਾਰਾ, 16.06.2011 'ਤੇ, ਸਥਾਨਕ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ (ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਹੈ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਬੇਕਾਰ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਦੋ ਜੇ. ਸੀ. ਬੀ. ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵੀ ਉੱਥੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਰਾਠੌਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲੇ ਸਨ; ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਭੋਰ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਠੌੜ ਨੂੰ ਗੈਰਕਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਕੋਡ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ₹ 1,271,200 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੱਢਣਾ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ।

7. ਖੁਦਾਈ ਅਤੇ ਮਲਬੇ ਦੇ ਢੇਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਗਈ। ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਗਿਆ; ਇਸ ਨੇ ਪੁਣੇ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

" ..... ਉਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਖੁਦਾਈ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਕਟਰਾਜ ਸੁਰੰਗ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੁਦਾਈ ਕਾਰਨ ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਨੇੜੇ ਡਰੇਨੇਜ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੁਰੰਗ ਦੀ ਛੱਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰਿਸਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਰੰਗ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਅਤੇ ਛੱਤ ਡਿੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੁਰੰਗ ਢਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਰੰਗ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਐੱਨ. ਐੱਚ. 4 ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਵਾਜਾਈ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁੰਬਈ/ਪੁਣੇ ਤੋਂ ਬੰਗਲੌਰ ਅਤੇ ਇਸ

ਦੇ ਉਲਟ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਠੌੜ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

8. 6 ਜੂਨ, 2013 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਮੌਨਸੂਨ ਕਾਰਨ ਮੌਜ ਸ਼ਿੰਦੇਵਾੜੀ ਤਹਿਸੀਲ, ਭੋਰ ਬੀ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੇ ਸ਼ਿੰਦੇਵਾੜੀ ਵਿਖੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਹਿੰਦਾ ਪਾਣੀ ਐੱਨ. ਐੱਚ.-4 ਉੱਤੇ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਚੌਕੀ ਨੇੜੇ, ਮੌਜੇ ਸ਼ਿੰਦੇਵਾੜੀ ਤਹਿਸੀਲ ਭੋਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਣੇ ਵਿਖੇ ਸੜਕ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਸੀ ਵਾਡੇਕਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਆਲਟੋ ਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਰੇ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਵਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵਹਿ ਗਏ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 176, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 04.10.2013 ਮਿਤੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲੀ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਉਸ ਨੇ ਸਾਈਟ ਦਾ ਦੌਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਈ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਠੌੜ, ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ (ਅਭੈ ਅਰਵਿੰਦ ਰਾਨਾਡੇ, ਵਿਨੀਤ ਵਸੰਤ ਜਾਰਜ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ), ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ), ਹਾਈਵੇਅ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸੁਤੰਤਰ ਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਫਰਮ ਦੇ ਟੀਮ ਲੀਡਰ ਆਦਿ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ।

9. ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਲੋਕਮੰਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 18 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 14 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਠੌੜ ਨੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰ ਅਧਾਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਆਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

10. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 62 ਮਾਮਲੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐੱਚ [2020] 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. ਦੁਆਰਾ "ਪਹਾੜੀ ਕੱਟਣ" ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਵੈਲਪਰ. ਰਾਜ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਏ ਸਨ।

11. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਰਾਠੌੜ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆਃ

" ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 112 ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਦੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਕੱਢਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਉਚਾਈ, ਪਹਾੜੀ ਦਾ ਘੇਰਾ ਅਤੇ ਜਾਂ ਪੈਰੀਫਿਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਸਤਹ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕੰਮ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 ਨੇ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ੁਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਵਾਧੂ ਰਾਇਲਟੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਕਟਾਈ ਵੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਬੰਧਤ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

12. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਤਰਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕੁਝ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ' ਤੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨਃ

" 12. ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਸਮੀਕਰਨ 'ਪਹਾੜੀ'। ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗਤ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਗੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਹਾੜ ਜਿੰਨੀ ਉੱਚੀ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗੋਲ ਕੁਦਰਤੀ ਉਚਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਹਾੜ ਨਾਲੋਂ 'ਪਹਾੜੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ 'ਹਿਲ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈਃ ਪਹਾੜੀ-ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਉੱਚਾ ਖੇਤਰ, ਇੱਕ ਪਹਾੜ ਜਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਜਾਂ ਤਿੱਖਾ ਨਹੀਂ, ਸੜਕ ਦਾ ਇੱਕ ਢਲਾਣ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਉਹ ਸਨ ਘੱਟ ਗੇਅਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ, ਇੱਕ ਢੇਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਟਿੱਲਾ, ਸਲਾਈਡਿੰਗ ਸ਼ਿੰਗਲ ਦੀ ਪਹਾੜੀ। ਸ਼ਬਦ ਪੁਸਤਕ ਨੇ 'ਪਹਾੜੀ' ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈਃ

231 “ ਪਹਾੜੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤਹ ਦੀ ਇੱਕ ਉਚਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸੰਮੇਲਨ। ਇਸ ਦਾ ਸਤਹ ਖੇਤਰ ਪਹਾੜ ਅਤੇ ਉਚਾਈ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਹੈ। ਪਹਾੜੀਆਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ 305 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਾੜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਉਚਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਪਹਾੜੀ ਸਿਰਫ਼ ਛੋਟਾ ਪਹਾੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ, ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ। ਨਿਰਮਾਣਕ ਪਹਾੜੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੇ ਮਲਬੇ ਜਾਂ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਰੇਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਓਵਲ ਆਕਾਰ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰੂਪ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਮਲਿਨ ਅਤੇ ਰੇਤ ਦੇ ਟਿੱਲੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਹਨ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ. ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ

ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਖੋਰ ਦੁਆਰਾ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੀ ਛਾਲੇ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜੀ ਕਾਰਨ ਉੱਭਰੇ ਸਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੂਨਾ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਉਪਰਲੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

13. ਪੁਣੇ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਯੋਜਨਾ (ਡੀ. ਸੀ. ਆਰ.) ਦੇ ਖਰੜੇ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਪੀ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਕਟਾਈ। 5 ਅਤੇ 6, ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਬਾਹੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਹੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਾੜੀ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਅਰਥਾਤ ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 9) ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੁੰਡਲ ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਟਰਾਜ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ 'ਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2011 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਭੋਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ, ਪੁਣੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਡੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਵਾਡੇਕਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਕਾਰਨ ਹੋਈ, ਜੋ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਵਹਿ ਕੇ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਆ ਗਿਆ।

14. ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 9 (ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ) ਨੇ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀਆਂ। ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੰਚਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2011 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 2011 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰੇ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੀਂਹ ਦੀ ਘਟਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਵਾਡੇਕਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਉੱਡ ਗਏ ਸਨ, 10 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 9 ਨੇ ਚੁੱਪੀ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਲਗਭਗ ਦੋ (2) ਸਾਲ, ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਪਹਾੜੀ ਕੱਟਣ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 9) ਸ਼ਾਇਦ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਮੁਰਮ, ਪੱਥਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਕਾਰਨ ਪਹਾੜੀ ਕੱਟਣ ਦੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਲਾਭ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦਾ ਸੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।

15. ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਟਰਾਜ ਵਿਖੇ ਪਹਾੜੀ ਕੱਟਣ ਕਾਰਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੱਦ

ਤੱਕ ਪਤਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੰ. 5 , 6 ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 9 ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ। ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ।

16. ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਇਹਨਾਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:

17. ਏ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 5 , 6 ਅਤੇ 9 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ। 50 ਪਹਾੜੀ ਕੱਟਣ ਕਾਰਨ ਕਟਰਾਜ ਦੇ ਨੇੜ੍ਹਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅ) ਇਹ ਰਕਮ ਛੇ (6) ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਲੈਕਟਰ (ਪੁਣੇ) ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ. ਇਹ ਰਕਮ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਸਕਰੋ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਸਮੇਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

c) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 5 , 6 ਅਤੇ 9 ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ। 15 ਜੇਕਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਵਾਡੇਕਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ (3) ਜਵਾਬਦੇਹ ਚਾਰ (4) ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੁਰੰਤ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੋ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਪੁਣੇ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡੀ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 5 , 6 ਅਤੇ 9 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗੀ। 10 ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਕੋਲ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਈ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1 , 2 , 3 , 4 , 7 ਅਤੇ 8 ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਬੰਧਤ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਚੌਕਸੀ ਰੱਖਣ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਕਿਨਾਰੇ ਜਾਂ ਆਸ ਪਾਸ ਕੋਈ ਪਹਾੜੀ ਜਾਂ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵੇਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜਾਂ

ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵੀ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ/ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ, ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ 100 ਫੁੱਟ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਮਾਣ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਢਲਾਣ ਭਾਵ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਾੜੀ-ਸਿਖਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਬਾਂਸ ਦੇ ਕਾਟੇਜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

f) ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕੁਲੈਕਟਰ/ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤਰਕਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ। ਰਾਠੌੜ, ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਪਟੇਲ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ)

ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ, ਫਰਨ ਕੰਸਟਰੱਕਸ਼ਨਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਡੀ. ਬੀ. ਰੀਅਲਟੀ ਲਿਮਟਿਡ) ਨੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਐਚ 1068 ਤੋਂ ਹੈ।ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

13. ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1966 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ/ਸਰਕੂਲਰ ਮਿਤੀ 14.11.2017 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 100 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ (ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ) ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।

14. ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਧਾਰਾ 154 ਰਾਹੀਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕੋਡ ਅਤੇ ਪੁਣੇ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਃ

" ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਭਾਗ ।। ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਆਮ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ।

ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ. ਨਿਯਮ 11.1 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਟੁਕੜਾ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਸਾਈਟ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਸਾਈਟ ਪਹਾੜੀ ਹੈ ਅਤੇ 1 ਤੋਂ ਵੱਧ ਢਾਲ ਹੈਃ 5 . ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਹੀ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਕੀ ਹੈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਕਟਰਾਜ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਕਟਾਈ। ਇਹ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪਹਾੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ੍ਹ ਕੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਢਲਾਣਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਦੇ ਤਲ 'ਤੇ ਅਤੇ 100 ਫੁੱਟ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ' ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਸਿਖਰ ਅਤੇ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਢਲਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਦੇ 100 ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਕਾਸ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਧੂ ਮੰਜ਼ਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।ਪੁਲਾਡ਼ ਸੂਚਕਾਂਕ (ਐੱਫ. ਐੱਸ. ਆਈ.) ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰ (ਟੀ. ਡੀ. ਆਰ.)। ਏ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੇ ਖੇਤਰ

ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਯੋਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਫਿਰ, ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਾਸ ਅਨੁਮਤੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਾੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ 100 ਫੁੱਟ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਯੋਗ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਸੀਮਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਿਗਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਣੇ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸੋਧ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਹੈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਐੱਫ 25. ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਪੁਣੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਨਗਰ ਨਿਗਮ/ਮਿਉਂਸਪਲ ਜੀ ਕੌਂਸਲ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸਬ-ਸਟੇਸ਼ਨ, ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਢਲਾਣਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਹੇਠਾਂ ਖਿਸਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਢਲਾਨ ਉੱਚੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਗਰੰਟੀ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਇਹ ਖੇਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪਹਾੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਖੁਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਜਾਂ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ, ਮਿੱਟੀ ਡਿੱਗਣ ਆਦਿ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਘਟਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਦੇ ਤਲ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜਦੋਂ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਕੱਢਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਅਸਮਾਨ ਹੋ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿਪਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜੋ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਅਨਿਯਮਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਅਤੇ ਕੱਟਣਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਇਹ ਪੂਰਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਰੇਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਦਿਸ਼ਾ, ਅਰਥਾਤ, ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ. 1 , 2 ਅਤੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਈ ਦੇ 3 ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਕਟਰਾਜ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਵੱਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਤਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਮਤਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੇਕਾਬੂ, ਅਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਬੇਰੋਕ ਪਹਾੜੀ-ਕਟਾਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 154 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ। ਜੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਖਲ ਨਾਲ ਹਾਦਸਿਆਂ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

15. ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਪਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੁਖਾਂਤ ਵਾਪਰਿਆ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੀ. ਐੱਸ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਬਿਪਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਜਾਂ ਕੈਰਿਜਵੇਅ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੋ ਹੋਇਆ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਵਰਖਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਜਮਾਰਗ ਸੀ ਉੱਤੇ ਹੜ੍ਹ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਮਲਬੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ ਸੀ।

16. ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਘਟਨਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੁਖਾਂਤ ਵਾਪਰਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿਮਹਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ 'ਡੀ' ਨਤੀਜਾ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਕਥਿਤ ਭੁੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਤਰਕਹੀਣ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਸਨ, ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਇੱਕ ਪਾਸੇ.

17. ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੇ ਸਨ। 24.04.2011 ਅਤੇ 15.07.2011 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਰਾਠੌੜ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਠੌੜ ਨੇ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੁਖਾਂਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਰਾਠੌੜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ। ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਰਿਆਇਤੀ ਦਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਰਾਠੌੜ ਨੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਲਬਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਪੁਲੀ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਐੱਚ 1072 ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚਾਦਰ ਰਾਜਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰ ਵਹਿ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ 50 ਲੱਖ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਰਾਹੀਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

18. ਰਾਠੌੜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ, ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ; ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਇਕਪਾਸੜ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ' ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ।

19. ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਠੌੜ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਲੀਆਂ ਅਤੇ ਡੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਦੁਖਾਂਤ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਰਾਠੌੜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਿਜੈ ਵਰਮਾ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਿਆਇਤ

ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਝ ਕਮੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਖਾਂਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣਾ, ਅਤੇ ਈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 15 ਲੱਖ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਹੋਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਅਣਉਚਿਤ ਸੀ।

20. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਐੱਫ. ਰਾਠੌੜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਨੇ ਪੁਲੀ ਅਤੇ ਕੈਚ ਵਾਟਰ ਡਰੇਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜੋ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਉੱਪਰ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਪੁਲੀ 'ਤੇ ਚਿਣਾਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਰਿਆਇਤੀ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਏ. ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਜੱਜ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਸੀ ਜੋ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਉੱਤੇ ਠੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਬੀ' ਮਲਬੇ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਵਧ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡਰੇਨੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸਹੀ ਕੰਮਕਾਜ ਨੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ, ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਨੂੰ ਰਾਠੌੜ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਠੌੜ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਸਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ।

21. ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ), ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 19 ਉਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪਹਾੜੀ ਢਲਾਣਾਂ ਦੇ ਸੌ ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਾਲੇ ਵਿਆਪਕ

ਅਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ

22. ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 14.11.2017 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ/ਮਤੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਾਰ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਨ। ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਕੋਡ ਹਨ। ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਡਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ/ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾ 17 (ਈ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

23. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ 'ਪਹਾੜੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਹਨ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਆਬਾਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ, ਅਰਧ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਥਾਨਕ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਆਦਿ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਥਾਨਕ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸੌ ਫੁੱਟ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ" ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਅਪਣਾਉਣਾ, ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ।

24. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ, ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਕੋਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਾ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੋਡਾਂ ਜਾਂ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ

ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 17 (ਈ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਐੱਫ. ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕੋਡਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

25. ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਾਰ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਜੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਪਾਲਣਾ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਇਹ ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ.

26.ਐਕਟ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (I) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ 2 ਤੋਂ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਾੜਾਂ, ਰੁੱਖ, ਚੌਕੀਆਂ ਆਦਿ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸੀ।

27. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਠੌੜ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਲਪਾ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਅਤੇ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਲੋਕਮੰਚ ਨੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਕੰਟੂਰ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਪਹਾੜੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ/ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਕ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ; ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 15.09.2014 ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 2011-2013 ਦੌਰਾਨ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪਹਾੜੀ ਤਬਾਹੀ ਵਿਆਪਕ ਸੀ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਪਹਾੜੀ ਤਬਾਹੀ (ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ) ਦੇ 62 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ।

28. ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਰਮਿਟ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ, ਬਲਕਿ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਾੜੀ ਤਬਾਹੀ ਜੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਪਹਾੜੀ ਕੱਟਣ" ਜਾਂ ਪਹਾੜੀ ਤਬਾਹੀ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਖੁਰਨ ਦਾ

ਸੰਭਾਵਿਤ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ, ਜੰਗਲਾਤ, ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਖਰਕਾਰ 2 2019 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 221. ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਵਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ; ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ॥ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ' ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਿਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਤ, ਸਥਾਈ, ਅਸਥਾਈ, ਜਾਂ ਕੁੱਲ, ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਅਪੰਗਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੱਟ, ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ।

ਸੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ॥ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਾਰ ਧਾਰਾ 15 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 17 ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦਰਮਿਆਨ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 18 (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

29. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਟੈਕਨੋਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫਾਰਵਰਡ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ 3 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ' ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਹਨੂੰਮਾਨ ਲਕਸ਼ਮਣ ਅਰੋਸਕਰ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਏ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ। 4

30. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਨੇ ਲੋਕਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੁਨਰਗਠਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਘਾਤਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ॥ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੁੱਦੇ

31. ਚਾਰ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ; ਦੂਜਾ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ; ਤੀਜਾ, ਤਲਹਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਦੇਸ਼/ਈ. ਧਾਰਾ 154, ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ।

I. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

32. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨਃ

2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ. - (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਦਰਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਲੋੜ ਹੈ

XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

(m) "ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ - (i) ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ -

(ਏ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; (ii) ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਸਰੋਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ;

XXXXX XXXXXX XXXXXX

14. ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ। - (1) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਰੇ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੇ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਤ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(2) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ।

(3) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ।

15. ਰਾਹਤ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ। - (1) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ - ((ਅ) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਨੁਕਸਾਨ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਾਦਸੇ ਸਮੇਤ);

(ਅ) ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ;

(c) ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ,ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਠੀਕ ਸਮਝੇ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਨਤਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1991 (1991 ਦਾ 6) ਦੇ ਤਹਿਤ।

(3) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਃ

ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਓ।

(4) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਡੀ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਵੰਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਸਕੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ, ਜੋ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ।

(5) ਇਸ ਈ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹਰੇਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਲਈ।

" 16. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। — ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, (

(ਏ) ਜਲ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 (1974 ਦਾ 6) ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ;

(ਅ) ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼। ਜਲ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 (1974 ਦਾ 6) ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ;

(c) ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਐਚ 1080 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਲ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 (1974 ਦਾ 6) ਦੀ ਧਾਰਾ 33-ਏ;

(ਡੀ) ਜਲ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਸੈੱਸ ਐਕਟ, 1977 (1977 ਦਾ 36) ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ;

((ਹ) ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜੰਗਲਾਤ (ਸੰਭਾਲ) ਐਕਟ, 1980 (1980 ਦਾ 69) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ।

(f) ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ, ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 (1981 ਦਾ 14);

(g) ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 (1986 ਦਾ 29);

(ਐੱਚ) ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗ, ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 (1986 ਦਾ 29) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(i) ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 (1986 ਦਾ 29) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ;

(ਜੇ) ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਵੰਡਣ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਣ ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਐਕਟ, 2002 (2003 ਦਾ 18) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 2010,

ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਓ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਓ।

17. ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ। (1) ਜਿੱਥੇ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ (ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ॥ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਰ ਹੇਠ ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ, ਸੱਟ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਮੌਤ, ਸੱਟ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਂ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ।

18. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ।

(1) ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

(2) ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-

(ਏ) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ; ਜਾਂ

((ਅ) ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ;

(c) ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨ; ਜਾਂ

(ਡੀ) ਕੋਈ ਵੀ ਏਜੰਟ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(e) ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਜਾਂ

(f) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 (1986 ਦਾ 29) ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਜਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੋਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਥਾਰਟੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ

ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ, ਮਾਲਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ, ਏਜੰਟ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਵਿਅਕਤੀ, ਮਾਲਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਏਜੰਟ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ

ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਪੀਲ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ ਅਪੀਲ, ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। XXXXXX XXXXXX XXXXXX

29. ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਬਾਰ। — (1) ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਬੀ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਨੁਕਸਾਨਗ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

XXXXXX XXXXXX XXXXXX

" 33. ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੋ। - ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਅਨੁਸੂਚੀ । "[ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (1) (ਏ)]; ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ [ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (1) (ਬੀ)] ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਜਾਂ ਖੇਤਰ [ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (1) (ਸੀ)]। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (2) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹੈ; ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (3) ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15 (4) ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ, ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ,

" ਅਨੁਸੂਚੀ ॥ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਵੰਡੋ ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ।

34. ਅਨੁਸੂਚੀ I ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਣੀ ਹਨ। (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974; ਜਲ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਸੈੱਸ ਐਕਟ, 1977; ਜੰਗਲਾਤ (ਸੰਭਾਲ) ਐਕਟ, 1980; ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981; ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986; ਜਨਤਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1991; ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਐਕਟ, 2002।

35. ਅਨੁਸੂਚੀ II ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

“ ਅਨੁਸੂਚੀ II [ਭਾਗ 15 (4) ਅਤੇ 17 (1) ਦੇਖੋ] ਸਿਰ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (

(ਅ) ਮੌਤ

(ਅ) ਸਥਾਈ, ਅਸਥਾਈ, ਕੁੱਲ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਅਪੰਗਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੱਟ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ;

(c) ਕੁੱਲ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਅਪੰਗਤਾ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਕਾਰਨ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ; (ਸੱਟਾਂ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚੇ;

(f) ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ, ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ;

(g) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ;

(ਐੱਚ) ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੁਕਸਾਨ;

(i) ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਅਤੇ ਖਰਾਬੇ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਜਲ-ਪੰਛੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਦਾਅਵੇ। ਜੀਵ-ਜੰਤੂ;

(ਜੇ) ਜਲ-ਜੰਗਲੀ ਬਨਸਪਤੀਆਂ, ਫਸਲਾਂ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਬਾਗਾਂ ਸਮੇਤ ਬਨਸਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵਾ;

(ਕੇ) ਮਿੱਟੀ, ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸਮੇਤ ਦਾਅਵੇ;

(1) ਨਿੱਜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਸੰਪਤੀ;

(ਐੱਮ) ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ;

(ਐੱਨ) ਖਤਰਨਾਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ।

36. ਧਾਰਾ 14,15 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ।

38. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੰਚਲਾਲ ਤਿਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜੀ ਕਮਲਾ ਦੇਵੀ 3, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਲਾਬ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਲਾਬਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਤਲਾਬਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਨੋਇਡਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਲਾਬਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਿੰਚਲਾਲ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ।

39. ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ v. ਐਮ/ਐਸ. ਹਿੰਦ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਜਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

" 6. ਨਦੀਆਂ, ਜੰਗਲ, ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਦੌਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰਬਾਦ ਜਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ। ਇਸ ਨੇ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸੋਧ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1957 "।

40. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਾਫਾਰ੍ਜ ਉਮਿਅਮ ਮਾਈਨਿੰਗ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਵਿੱਚ। ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ. ਆਰਜ਼. 8 ਇਹ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

" 75. ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਟਕਰਾਅ ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਹਨ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੋਖਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ "ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ" ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਰਮਦਾ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ. ਇਹ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਇੱਕ ਸਮੁੱਚੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੋੜ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।ਜਾਂ ਨਹੀਂ, "ਨੋ ਗੋ" ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਏ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਹੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ)। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਅੰਤਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। "

41. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੇਘਾਲਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ। ਬਨਾਮ ਆਲ ਦਿਮਾਸਾ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ, ਦੀਮਾ-ਹਸਾਓ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਖਣਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਬੀ "ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਤੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੀ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਣਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਵਾਤਾਵਰਣ.

42. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮੰਤਰੀ ਟੈਕਜ਼ੋਨ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ "ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ" ਲਈ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਃ

" 41. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 14,15 ਅਤੇ 16 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਸਾਰੇ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ (ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਤ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਉੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

42. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਹੈ। 15 (1) (ਅ) ਅਤੇ 15 (1) (ਸੀ) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ

ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੈ, ਇਹ ਜੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਝਲਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

43. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਸੀ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਟਾਪੂ ਹੈ। ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 20 ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

44. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਕਿਸ਼ਸੋਰ ਲਾਲ v. ਚੇਅਰਮੈਨ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ। (2007) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 579, ਪੈਰਾ 17)। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਹੋਂਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਦੰਦ ਰਹਿਤ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰੇਗੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਨਾਲ ਗਠਿਤ, ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ।

45. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (3) ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਧਾਰਾ 14 (3) ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਭਾਵ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 14 ਅਤੇ 15) ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 15 ਇਹ 5 ਸਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 15 ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ।

46. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਸਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਏ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰਕ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀਆਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਪੱਖ। ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖੋਹਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

47. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸੰਗਤ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੇ. ਆਈ. ਏ. ਡੀ. ਐਕਟ, ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1976 ("ਕੇ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਐਕਟ") ਅਤੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ, 2015 ("ਆਰ. ਐੱਮ. ਪੀ".) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸੰਗਤ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਅਨੁਸੂਚੀ VII ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਝੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਆਰ. ਐੱਮ. ਪੀ. ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ।

43. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ 15 (1) (ਅ) ਅਤੇ 15 (1) (ਸੀ), ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ "ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਠੀਕ ਸਮਝੇ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ

ਧਾਰਾ 15 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

44. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 17 (1) ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਈ. ਪੀ. ਏ".) ਹੈ।

45. ਈ. ਪੀ. ਏ. ਅਧੀਨ "ਵਾਤਾਵਰਣ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀਃ " ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਹੋਰ ਜੀਵਤ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ, ਪੌਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸੂਖਮ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਜੀਵ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ". 10 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ" ਅਤੇ "ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ" ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

" ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਠੋਸ, ਤਰਲ ਜਾਂ ਗੈਸੀ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। " ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ; ਈ. ਪੀ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈਃ

" 3. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ-(1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਉਹ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇਃ ਸ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ।

46. ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਮ. ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ 13 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਣਨ ਕਾਰਜਾਂ ਕਾਰਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀਃ

" ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਪਦੰਡ

45. ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਊਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਨੰਦ ਲਈ ਹਵਾ। (ਸੁਭਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਦੇਖੋ। ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਰਾਜ [(1991) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 598.) XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

47. ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਉੱਦਮੀਆਂ ਦੁਆਰਾ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਈ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ, ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਬਚਣ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ "।

47. ਈ. ਪੀ. ਏ. ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਆਈ. ਡੀ. 1' 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਈ. ਪੀ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ (ਈ. ਆਈ. ਏ.) ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖੇਤਰ ਲਈ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਪੱਟੇ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਨੂੰ ਈ. ਪੀ. ਏ. ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ।

48. ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਸਮੇਤ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਐੱਮ. ਓ. ਈ. ਐੱਫ., ਹੁਣ ਐੱਮ. ਓ. ਈ. ਐੱਫ. ਅਤੇ ਸੀ. ਸੀ.) ਦੀ 2010 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਪੰਜ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। 49. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 14:

" 18. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨਪੁਟਸ ਐੱਮਓਈਐੱਫ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਨਪੁਟਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਇਨਪੁਟਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ 29-1-2010 ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਰੀਖਣ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐੱਮਓਈਐੱਫ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਆਮ

ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪੂਰੇ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਦੀ ਦੇ ਤਲ ਉੱਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਮੇਤ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

19. ਇੱਕ ਅਸਾਨ ਸੰਦਰਭ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਐੱਮਓਈਐੱਫ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ 4.0 . ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ

XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਪੱਧਰ, ਯੰਤਰਨ ਦੇ ਪੱਧਰ, ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ ਦਰਾਮਦ ਆਦਿ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਲਿਕਾ ਰੇਤ ਅਤੇ ਚੂਨੇ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਛੋਟੀਆਂ ਖਣਿਜ ਖਾਣਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਮਕੈਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖਣਿਜ ਖਾਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਥਿਕ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ

ਇਹ ਖਣਿਜ ਉਤਪਾਦਨ ਐੱਚ 14 (2012) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 629 ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਧਾਤੂ ਖਣਿਜਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸਿਰਫ ਏ 3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੁੱਝ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਲਟ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੀ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ। ਇਸ ਲਈ, 'ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਣਾਂ ਮੰਤਰਾਲਾ ਭਾਰਤੀ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਸੀ ਖਣਿਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖਣਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ। XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

4.5 . ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਰਗੇ ਕੁੱਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਮਾਈਨਿੰਗ ਈ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਪੱਖੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਕਲਪੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਵੇਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖਣਿਜਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੇ ਪਹਿਲੂ, ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਬੰਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖਣਿਜਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ

ਮਾਈਨ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖਣਿਜਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਜੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਆਊਟ ਏਰੀਆ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ, ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

4.6 . ਸੁਧਾਰ/ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕਾਰਪਸ ਬਣਾਉਣਾ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਅਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਲੀਜ਼ਹੋਲਡ ਦਾ ਆਕਾਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਲਈ ਖਾਣਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕਾਰਪਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖੇਤਰ. ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਧੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

4.8 . ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਮਾਈਨਰ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਖਣਿਜਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਧਾਤੂ ਖਣਿਜਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਲਗਭਗ 2.8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਵੱਡੀ ਹੱਦ

ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਡਲ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਲ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖਣਿਜ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।

4.9 . ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਮਾਈਨਿੰਗ 4.9. 1 . ਰੇਤ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਅਣ-ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਨੁਕਸਾਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਮੇਤ ਕਾਫ਼ੀ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨਃ

XXXXXX XXXXXX XXXXXX

5.0 . ਸਿੱਟਾ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਵੱਡੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਛੋਟੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ, ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਰਲ ਪਰ ਸਖ਼ਤ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਬੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ - ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾਜ਼ੁਕ ਜ਼ੋਨ (ਜ਼), ਅਜਿਹੇ ਜ਼ੋਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੁੜੇ ਨਿਯਮਾਂ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਖਾਣਾਂ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਖਾਣਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਓਰੋ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਲਈ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮ) ਐਕਟ, 1957, ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ, 1960 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਡਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। " (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਡੀ

20. ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਵਾਂਗ ਸਖਤ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। "ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਣਿਜ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਲਈ ਈ "ਵਿਆਪਕ ਖਾਣਾਂ ਯੋਜਨਾ" ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣਾਂ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ, 1960 ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

21. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ, ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਇਹ ਦੇਖਣ ਕਿ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਰਲ ਪਰ ਸਖਤ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ

ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਪੱਧਰ, ਯੰਤਰਨ ਦੇ ਪੱਧਰ, ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਖਪਤ, ਪੁੱਟੇ ਗਏ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਖਣਨ ਖਣਿਜਾਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ ਦਰਾਮਦ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਬਨਸਪਤੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ 2010 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਐਚ 1096 ਦੇ ਸਮੂਹ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਖੇਤਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਨਾਜ਼ੁਕ ਖੇਤਰ (ਜ਼) ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਅਜਿਹੇ ਜ਼ੋਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੁੜੇ ਨਿਯਮ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

28. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਘੂ ਖਣਿਜ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੀ ਨਿਯਮ, 2010 ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਚ 2010 ਦੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐੱਮਓਈਐੱਫ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਖਾਨ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਡਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮ) ਐਕਟ, 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਐੱਮਓਈਐੱਫ, ਸਕੱਤਰ, ਖਾਣਾਂ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ; ਜਲ ਸੰਸਾਧਨ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਲ ਅਥਾਰਟੀ; ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੋ, ਜੋ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣਗੇ।

29. ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖੇਤਰ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐੱਮਓਈਐੱਫ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ '।

50. ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, 15 ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨ ਗੀ ਹੈਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ; ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ, ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਭਾਵ ਜਿੱਥੇ ਕੁੱਝ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੱਟੇ ਜਾਂ ਪਰਮਿਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ), ਤਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 62 ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਆਸ-ਪਾਸ ਪਰਮਿਟ; ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਗਤੀਵਿਧੀ (ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਮਲਬੇ ਦੇ ਢੇਰ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਠੌੜ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ; ਏ ਇਹ 2006 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਠੌੜ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੇ ਈ. ਪੀ. ਏ. ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ-ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਬੀ' ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਹੋ ਗਿਆ।

51. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ " ਈ. ਪੀ. ਏ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਾਤਾਵਰਣ "ਅਤੇ" ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ "ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 48ਏ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਈ. ਪੀ. ਏ. ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਾਟਰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਏਅਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਢਾਂਚਾ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਈ. ਪੀ. ਏ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਡੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਇੱਕ ਤੰਗ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਹੋਰ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਾਂ, ਪੌਦਿਆਂ, ਸੂਖਮ ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। E ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਈ. ਪੀ. ਏ. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਨਅਤੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ।

II. ਕੀ ਮੌਤ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ?

52. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਜਮਾਰਗ ਉੱਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਣੀ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਜੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਿਰੀਖਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਅਰਵੀ ਐਸੋਸੀਏਟਸ, ਇੱਕ ਫਰਮ) ਨੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ

ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸੁਤੰਤਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਫਰਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਪੁਲੀ ਜਿੱਥੋਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਕ੍ਰੀਨ ਐਚ 1098 ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਨ੍ਹੀ ਅਤੇ 1.2 ਮੀਟਰ ਵਿਆਸ ਦੀ ਪਾਈਪਲਾਈਨ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਰਿਆਇਤੀ, ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 15.05.2013 ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 04.06.2013 ਦੁਆਰਾ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਨਸੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਆਇਤੀ ਤੋਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬੀਤਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

53. ਐਸ. ਡੀ. ਓ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਵੀਂ ਸੁਰੰਗ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ 2004 ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ 1 ਮੀਟਰ ਵਿਆਸ ਦੀ ਪਾਈਪ ਪੁਲੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਲੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸੀ ਵਨ ਹੋਟਲ ਨੇ ਇੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸੜਕ ਵੀ ਬਣਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ 950 ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਪਾਈਪ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਭਾਰੀ ਵਰਖਾ ਕਾਰਨ ਅਕਤੂਬਰ ਪੋਸਟ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਡਰੇਨੇਜ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੀਂਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਣੀ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਟਾਟਾ ਮੋਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਝ ਰੈਂਪਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਉਹ ਡੀ ਰਿਆਇਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਫਿਰ ਵੀ, ਰੈਂਪ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਾਸ ਡਰੇਨੇਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇੱਕ ਉਪ-ਪੁਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦਾ ਆਕਾਰ 1 ਮੀਟਰ x 1 ਮੀਟਰ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਕਾਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜਮਾਰਗ 'ਤੇ ਕੈਚ ਡਰੇਨ ਰਾਹੀਂ ਕਰਾਸ ਟ੍ਰੇਨ ਰਾਹੀਂ ਈ ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਓਵਰਹੈੱਡ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਲਈ ਚੈਨਲ ਜਾਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਉੱਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 06.06.2013 'ਤੇ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਲਬੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੈਚ ਡਰੇਨ ਪੁਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

54. ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਐਕਟ, 1956 ("ਰਾਜਮਾਰਗ ਐਕਟ") ਅਤੇ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਐਕਟ। ਰਾਜਮਾਰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

" 4. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ –

((i) ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ;

((ii) ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੁਲ, ਪੁਲੀਆਂ, ਸੁਰੰਗਾਂ, ਪੁਲੀਆਂ, ਕੈਰਿਜਵੇਅ ਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਢਾਂਚੇ; ਅਤੇ (

(3) ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਾੜਾਂ, ਰੁੱਖਾਂ, ਚੌਕੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਫਰਲਾਂਗ ਅਤੇ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ।

5. ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ। - ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕਰੇ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ; ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਜ ਸੀ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ। XXXXXX
XXXXXX XXXXXX

8ਏ. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। (2) ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਦਰ 'ਤੇ ਫੀਸ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖਰਚੇ, ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਪੂੰਜੀ' ਤੇ ਵਿਆਜ, ਵਾਜਬ ਵਾਪਸੀ, ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਜੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 (1988 ਦਾ 59) ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਅੱਠ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਉਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਇਸ ਤੋਂ "।

55. ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

" 16. ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜ। - (1) ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਜਾਂ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ, ਇਸ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਾਸ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਰਾਜਮਾਰਗ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਜਾਂ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ।

56. ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਨੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ (ਭਾਵ 140 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ)। ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ)। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ, ਜੋ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ (ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ) ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

57. ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਰਾਜਕੋਟ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ ਸੀ। ਵੀ. ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੰਜੁਲਬੇਨ ਜਯੰਤੀਲਾਲ ਨਕੁਮ 1. ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੀ ਟਿਕਟ ਉੱਤੇ ਰਾਜਕੋਟ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟਪਾਥ ਉੱਤੇ ਸਨ, ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਇੱਕ ਦਰੱਖਤ ਅਚਾਨਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਉੱਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਐੱਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ 17 ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀ.

" 18. ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਦੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤੱਵ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤੱਵ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਉਸ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਚਾਅ ਪੱਖ' ਤੇ ਹੈ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਵੈਇੱਛਤ ਗੈਰ-ਫਿੱਟ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ

ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤਸ਼ੱਦਦ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਐੱਫ ਅਕਸਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫਰਜ਼ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਹੈ।ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਲਈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੰਜੋਗ ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਹੈ; ਉਸ ਕੋਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ। ਪਰ ਇਹ ਟੈਸਟ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

19. ਕਰਤੱਵ ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ, ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਡਿਊਟੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਰਜ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤੱਵ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ' ਤੇ ਜਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਜਨਤਕ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਤੱਵ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਨਤਕ-ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 192 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ।, ਨਿਯਮ 8 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਦੁਆਰਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਮ ਢੰਗ ਨਾਲ।

XXXXXX XXXXXX XXXXXX

24. ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਪਰ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤਸਵੀਰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਜੇ ਇਸ ਨੇ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦਾ ਆਚਰਣ ਹੈ ਉਹ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਲਪਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸ਼ੇਪਾਰਡ ਵੀ. ਵਿੱਚ ਗਲੋਸਪ ਦਾ ਬੋਰੋ [(1921) 3 KB 132: 1921 ਸਾਰੇ ਈ. ਆਰ. ਰਿਪ 61, ਸੀ. ਏ.] ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਫਾਰਮੂਲਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

XXXXXX XXXXXX XXXXXX

39. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਾਰਨ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

58. ਯੂ. ਕੇ. ਵਿੱਚ, ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਡਿਪਲਾਕ ਐਲ. ਜੇ. ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਿਥ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲਿਵਰਪੂਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ 1 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ ਐੱਫ "ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫਰਜ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿੱਚ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਫਰਜ਼ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸੀ।

ਦੁਬਾਰਾ, ਡਿਪਲਾਕ, ਐਲ. ਜੇ. ਨੇ ਬਰਨਸਾਈਡ v ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ। ਇਮਰਸਨ 1 ਨੇ ਇਸ ਕਰਤੱਵ ਦਾ ਵਰਣਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈਃ

" ਅਜਿਹੀ ਚੰਗੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੌਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਂਢ ਦੀ ਆਮ ਆਵਾਜਾਈ।

59. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਹੇਡਨ v. ਕੈਂਟ ਕਾਊਂਟੀ ਕੌਂਸਲ 20 ਲਾਰਡ ਡੈਨਿੰਗ ਐੱਮ. ਆਰ. ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜਮਾਰਗ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਰਾਜਮਾਰਗ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੜ੍ਹਕ ਦੀ ਸਤਹ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਰੁਕਾਵਟ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨਃ

" ਜੇ ਧਾਰਾ 41 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਜਾਂ ਪੈਦਲ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਬਰਫ਼ ਅਤੇ ਬਰਫ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰਤੱਵ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਚੰਗੀ ਭੌਤਿਕ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਰਤੱਵ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ' ਤੱਥ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਵਜੋਂ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਤੱਵ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਤ ਤੱਥ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਬਰਫ ਅਤੇ ਬਰਫ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਕੁਝ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਜਾਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐੱਫ ਕੈਰਿਜਵੇਅ ਅਤੇ ਪੈਦਲ ਮਾਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਜੋ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤੁਰੰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਰਜ਼ ਦੇ ਉੱਭਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

60. ਸਟੋਵਿਨ ਬਨਾਮ ਵਾਈਜ਼ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇੱਕ ਸਾਈਡ ਰੋਡ ਜੀ ਤੋਂ ਉੱਭਰਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਕਾਊਂਟੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਚੌਰਾਹੇ ਉੱਤੇ ਦਰਿਸ਼ਗੋਚਰਤਾ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਂਸਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਰੋਡ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕੁੱਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕੌਂਸਲ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ 'ਏ' ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ

ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸਨ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ "ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈਵੇ ਬੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹਨ"। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਧਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਦੀ ਆਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਲਾਰਡ ਹਾਫਮੈਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ,

" ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਸ਼ਕਤੀ, ਜੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਤਰਕਹੀਣ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ "।

61. ਸਟੋਵਿਨ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਿ ਇੱਕ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਰਤੱਵ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਫੈਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਗੋਰਿੰਜ v ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੈਲਡਰਡੇਲ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਬੋਰੋ ਕੌਂਸਲ 2 2. ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ, ਯੂ. ਕੇ. ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਰੌਬਿਨਸਨ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ। ਪੱਛਮੀ ਯਾਰਕਸ਼ਾਇਰ ਪੁਲਿਸ 23 ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

" 32 ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਤਸ਼ੱਦਦ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨਃ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਵੇਖੋ, ਐਂਟਿਕ ਬਨਾਮ ਕੈਰਿੰਗਟਨ (1765) 2 ਵਿਲਸ ਕੇ. ਬੀ. 275 ਅਤੇ ਮਰਸੀ ਡੌਕਸ ਅਤੇ ਹਾਰਬਰ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਗਿਬਸ (1866) ਐਲ. ਆਰ. 1 ਐਚ. ਐਲ. 93। ਡਾਈਸੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਤੋਂ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੱਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਬਲਯੂ. ਐਲ. ਆਰ. ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਕੰਮ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕ ਵਾਂਗ ਜਾਇਜ਼ ": ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, 3ਆਰਡੀ ਐਡੀਸ਼ਨ (1889), ਪੰਨਾ 181. ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਪਵਾਦ ਕ੍ਰਾਊਨ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਊਨ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼ ਐਕਟ 1947, ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

33. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵਹਾਰ ਤਸ਼ੱਦਦਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓਨਾ ਹੀ ਤਸ਼ੱਦਦਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈਃ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਦੇਖੋ, ਡੋਰਸੈੱਟ ਯਾਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹੋਮ ਆਫਿਸ [1970] ਏਸੀ 1004, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੋਰਿੰਜ ਦੇ ਕੇਸ 2004 (1) ਡਬਲਯੂ. ਐਲ. ਆਰ. 1057, ਪੈਰਾ 39 ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਕੇਃ ਗੇਡੀਸ ਬਨਾਮ ਬੈਨ ਜਲ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ (1878) 3 ਐਪ ਕੇਸ 430। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਗ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿੱਥੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

34. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਃ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਟੂਲਸਨ ਜੇਐਸਸੀ ਨੇ ਮਾਈਕਲ ਦੇ ਕੇਸ [2015] ਏਸੀ 1732, ਪੈਰਾ 97 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, "ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ"। ਇਸ "ਭੁੱਲ ਸਿਧਾਂਤ" ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਟੋਫਾਰਿਸ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਭੁੱਲ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ" [2016] ਸੀ. ਐਲ. ਜੇ. 128: "

ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਏ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ (i) ਏ ਨੇ ਬੀ ਨੂੰ ਉਸ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਹੈ, (ii) ਏ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੀ ਨੂੰ ਉਸ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, (iii) ਏ ਦਾ ਉਸ ਖ਼ਤਰੇ ਦੇ ਸਰੋਤ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਧਰ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ, ਜਾਂ (iv) ਏ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ।

35 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੰਖੇਪ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨਃ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਵੇਖੋ, ਬੈਰੇਟ ਬਨਾਮ ਐਨਫੀਲਡ ਲੰਡਨ ਬੋਰੋ ਕੌਂਸਲ [2001] 2 ਏਸੀ 550 ਅਤੇ ਫੇਲਪਸ ਬਨਾਮ ਹਿਲਿੰਗਡਨ ਲੰਡਨ ਬੋਰੋ ਕੌਂਸਲ [2001] 2 ਏਸੀ 619, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੋਰਿੰਜ ਦੇ ਕੇਸ 2004 (1) ਡਬਲਯੂ. ਐਲ. ਆਰ. 1057, ਪੈਰਾ 39-40 ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾਃ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸਮਿਥ ਬਨਾਮ ਲਿਟਲਵੁੱਡਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ [1987] ਏਸੀ 241, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮਿਸ਼ੇਲ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਲਾਸਗੋ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ [2009] ਏ. ਸੀ. 874, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

36 ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਰਤੱਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ. ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਉਦਾਹਰਣ ਪੂਰਬੀ ਸਫ਼ੋਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਕੈਚਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਕੈਂਟ [1941] ਏ. ਸੀ. 74 ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ, ਇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਰਮਾਣ ਉੱਤੇ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਕਰਤੱਵ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਤੱਵ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ "ਇਹ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਹਿਣਾ ਅਸਧਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਹੋਂਦ [ਜਾਂ, ਇੱਕ ਫੋਰਟੀਓਰੀ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ] ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਫਰਜ਼ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ": ਗੋਰਿੰਜ ਦਾ ਕੇਸ 2004 (1) ਡਬਲਯੂ. ਐਲ. ਆਰ. 1057, ਪੈਰਾ 23।

XXXXXX XXXXXX XXXXXX

40 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐੱਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਐੱਫ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਤੋਂ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਮ ਤੌਰ' ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਲ ਦਾ ਕੇਸ [1989] ਏ. ਸੀ. 53 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਆਰਥੋਡਾਕਸ ਵੱਲ ਵਾਪਸੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੋਰਿੰਗ ਦਾ ਕੇਸ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਗੈਰ - ਕਿਸੇ ਭੁੱਲ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੁੱਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਨਿਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

41 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਜ ਲਈ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈਃ ਸੱਚਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਃ

ਗੋਰਿੰਜ ਦਾ ਕੇਸ 2004 (1) ਡਬਲਯੂ. ਐਲ. ਆਰ. 1057, ਪੈਰਾ 38, ਲਾਰਡ ਹਾਫਮੈਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਖੋ। 42 ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੀਤੀਗਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ

ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗੀ।

62. ਯੇਟਕਿਨ ਵੀ. ਵਿੱਚ। ਮਹਿਮੂਦ 24, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ ਝਾੜੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਈ ਹਾਈਵੇਅ ਉਪਭੋਗਤਾ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦਰਿਸ਼ਗੋਚਰਤਾ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

..... ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਨਸਪਤੀ ਲਗਾਉਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪਰ ਝਾੜੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਣਗੀਆਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਸਫਲਤਾ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿ ਉਸ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਝਾੜੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖ਼ਤਰਾ ਇੱਕ ਜਾਲ ਸੀ ਜਾਂ ਆਕਰਸ਼ਣ. ਇਹ ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

63. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਾਰਬਨ. ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਵੀ. ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਦੇਵੀ 25 (ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਦਰੱਖਤ ਰਾਹਗੀਰ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਿਆ-ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ) ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀਃ

" 13. ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਰੁੱਖ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁੱਕ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਫਿਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਟ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਬਰਾਊਨ v. ਹੈਰੀਸਨ [1947 ਡਬਲਯੂ. ਐੱਨ. 191: 63 ਟੀ. ਐਲ. ਆਰ. 484], ਕਵਿਨ ਬਨਾਮ. ਸਕਾਟ [(1965) 1 ਡਬਲਯੂ. ਐਲ. ਆਰ. 1004 (1965) 2 ਆਲ ਈ. ਆਰ. 588] ਅਤੇ ਮੈਕੀ ਬਨਾਮ। ਡੰਬਰਟਨਸ਼ਾਇਰ ਕਾਊਂਟੀ ਕੌਂਸਲ

[1927 ਡਬਲਯੂ. ਐਨ. 247])। ਉਸ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ ਮਾਲਕ/ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ, ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੌਕਸੀ ਕਰਨ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਲਕ/ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ

ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਈ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਚੀਜ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੱਟ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ। ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਵੀ. ਸੁਭਾਗਵੰਤੀ [ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1966 ਐੱਸ. ਸੀ. 1750] ਇੱਕ ਘੜੀ ਟਾਵਰ ਜੋ 80 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। “ [ਟੀ] ਉਹ ਮਾਲਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ

ਨੁਕਸਾਨ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਲੁਕਵੇਂ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, "-ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰੁੱਖ ਦੇ ਮਾਲਕ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਜੀ ਦਾ ਰੁੱਖ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਮਰੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੁੱਖ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਗੀਰ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ-ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰੁੱਖ ਜਾਂ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਨੋਟ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੂਫਾਨ, ਤੂਫਾਨ, ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਭਾਰੀ ਵਰਖਾ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਡੰਡੀ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਿਗਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਗਮ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਵਡੋਦਰਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੱਟ ਲਈ ਤਸ਼ੱਦਦ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਵੀ. ਮੁਰੰਜੀ

64. ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ (ਧਾਰਾ 18.1.1) ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਾਜਮਾਰਗ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਧੀ (ਧਾਰਾ 19.1) ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ; ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ। ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਲਬੇ ਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰਾਠੌੜ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 15.04.2011 ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪੱਤਰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਃ.

" ਮੌਨਸੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਦੌਰਾਨ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਐੱਨ. ਐੱਚ. 4 ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਤਾਰਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਲੇਨ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੁਲਾਈ ਅਤੇ ਅਗਸਤ ਦੇ ਭਾਰੀ ਵਰਖਾ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਗੰਭੀਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਮਾਰਗ

ਅਤੇ ਸੁਰੰਗ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਕੱਟਣ ਕਾਰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ।

65. ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ.' ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਨਾਲ ਹੀ, ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦਾ ਰਾਠੌੜ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਰਾਠੌੜ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਪੱਤਰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ। ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਠੌੜ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

66. ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ (ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ), ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਧਾਰਾ 18 (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

" ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ, ਅਰਜ਼ੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

67. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ (ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪੁਣੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ 2014 ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 890) ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਐੱਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ (ਸਿਵਲ ਜੱਜ

ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪੁਣੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਅਤੇ ਰਾਠੌੜ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ, ਰਾਠੌੜ, ਐੱਚ 1112 ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਿਰ (ਰਿਆਇਤੀ ਸਮੇਤ)। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ' ਤੇ ਸੁਣਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਵੱਲੋਂ ਰਾਠੌੜ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਐੱਚ. ਏ. ਆਈ. ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਅਤੇ ਰਾਠੌੜ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ 15 ਲੱਖ ਦੀ ਰਕਮ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ, ਬਰਾਬਰ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਓ। 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਉਸੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ/ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਆਦਿ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ III ਅਤੇ IV: ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਇਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 (ਈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਧਾਰਾ 154, ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

68. ਤੀਜੇ ਨੁਕਤੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਮੁੱਦੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ-ਪਹਿਲਾ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 (ਈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ।

69. ਆਲ ਡਿਮਾਸਾ ਸਟੂਡੈਂਟ ਯੂਨੀਅਨ ਕੇਸ 27 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸੁਭਾਅ। ਸਬੰਧਤ ਚਰਚਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ " 156. ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 14,15 ਅਤੇ 16 ਨੂੰ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19 ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

XXXXXX XXXXXX XXXXXX

157. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪਰ ਦੇ ਅਸੂਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਧਾਰਾ 19 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਧਾਰਾ 19 (2) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19 (4) ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹਨ। "ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 19 (1) ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 1-2-1977 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ 1976 ਦਾ ਐਕਟ 104 ਆਰਡਰ 26 ਹੈ, ਜੋ

" 10 - ਏ. ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ। — (1) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂਚ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਜੇ ਇਹ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰੋ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ 9 ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

158. ਨਿਯਮ 10-ਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਭਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਦਾਲਤ, ਜੇ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 10-ਏ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਹੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਜਾਂਚ. ਨਿਯਮ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਹਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਹਨ

ਤਾਂ ਜੋ ਇਲਾਜ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।. ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨਿਯਮ 10-ਏ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਧਾਰਾ 19 (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ 26 ਨਿਯਮ 10-ਏ ਦੀਆਂ ਸਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

70. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ) ਨਿਯਮ, 2011 (ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (4) ਅਤੇ 35 ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ) ਦੇ ਨਿਯਮ 24 ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। 29 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ 160. ਨਿਯਮ 24 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 24 ਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 24 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ", "ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼", "ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ", "ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ", "ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ", "ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼", ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਵੇਕ.

163. ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਲੱਭਣ ਲਈ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੱਛ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐੱਲ. ਹਿਰਡੇ ਨਰੇਨ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. [ਐੱਲ. ਹਿਰਡੇ ਨਰੇਨ ਬਨਾਮ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ., (1970) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 3s55], ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾਃ (ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀ. 359)

XXXXXX XXXXXX XXXXXX

164. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ।

71. ਧਾਰਾ 15 (1) (ਬੀ) ਤਹਿਤ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੀ ਰੋਕਥਾਮ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

72. ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ (ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ) ਅਤੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14,15 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੋਵਾਂ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਸੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਮੈਂਬਰ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਇਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਮ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

73. ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਯੂ. ਐੱਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਤੀਜੇ ਵਰਗੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਮਿਸ਼ਨ v ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੇਨਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ. 30 ਇਹ ਕੇਸ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਈ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਐੱਸ. ਈ. ਸੀ.) ਇੱਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਪੁਨਰਗਠਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਇਲਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਸਟਾਕ ਖਰੀਦ। ਐੱਸ. ਈ. ਸੀ. ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਿਗਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਚੋਲ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ, ਐੱਸ. ਈ. ਸੀ. ਨੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ, ਐੱਸ. ਈ. ਸੀ. ਨੇ 1935 ਦੇ ਪਬਲਿਕ ਯੂਟਿਲਿਟੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਐੱਸ. ਈ. ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐੱਸ. ਈ. ਸੀ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

" ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਰ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੁੱਝ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

ਅਣਕਿਆਸੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ, ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਏਜੰਸੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਵਾਜਬ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰੋ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਇੰਨਾ ਤਜਰਬਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਸਥਾਈ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੜਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਕੇਸ-ਦਰ-ਕੇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੇਸ-ਦਰ-ਕੇਸ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਮਿਆਰ. ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਆਮ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਡਹਾਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਸੂਚਿਤ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

74. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੀ. ਟੀ. ਸੀ. ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਬਿਜਲੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ 3. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ 2003 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦਃ

49. 2003 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਉੱਤੇ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੋਵੇਂ ਸੀ. ਈ. ਆਰ. ਸੀ. ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਬਲਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦਮਾ. ਤਿੰਨਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵੇਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਾਰਜ ਹਨ"। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇੱਕ ਸਾਧਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਰਗੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ।

50. ਉਪਰੋਕਤ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 62 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਰਿਫ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 111 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ 2003 ਐਕਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 61 ਸੀਈਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ "ਟੈਰਿਫ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ, ਇਹ

ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2003 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਰਿਫ ਦਾ ਅਸਲ ਨਿਰਧਾਰਣ/ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 61 ਆਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ "ਵਪਾਰਕ ਮਾਰਜਨ" ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਰਚਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੇਠਾਂ "।

75. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਨਿਆਂਇਕ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਪਦੰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਮਾਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਲ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1974, ਹਵਾ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1981 ਅਤੇ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਹਰ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਏਕੀਕਰਣ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਐੱਫ. ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

76. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 (ਈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀ. ਐੱਸ. ਡੀ. ਐੱਮ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮਤ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਢਲਾਨ ਦੇ 100 ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਭਾਵ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਾੜੀ ਦਾ ਝੁਕਾਅ, ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਾੜੀ-ਸਿਖਰ ". ਆਲ ਡਿਮਾਸਾ ਸਮੇਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੂਨੀਅਨ ਕੇਸ (ਐੱਫ. ਐੱਨ. 9); ਮੰਤਰੀ ਟੈਕਨੋਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ। ਲਿਮਟਿਡ ਕੇਸ (ਐਫ. ਐਨ. 3); ਏ ਹਨੁੰਮਾਨ ਲਕਸ਼ਮਣ ਅਰੋਸਕਰ ਕੇਸ (ਐਫ. 4) ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਕੇਸ (ਐੱਫ. 2) ਇਹ ਸਭ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਫੀਲਡ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਸਾਈਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਬੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਰਚਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੈਰਾ 17 (ਈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਸੀ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

77. ਆਖਰੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਾਵ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ/ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ, ਡਰਾਫਟ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ, ਜੀ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ("ਕਮੇਟੀ") ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ, ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੁਝਾਵਾਂ, ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਐਚ. 1120' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਏ. ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਅੰਤਿਮ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

78. ਅਧਿਆਇ III. ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 26 ਤਹਿਤ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੀ. ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਡਰਾਫਟ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਸੱਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 28 ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੁਝਾਵਾਂ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 28 (4) ਤਹਿਤ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 29 ਅੱਗੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਾਸ ਜੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਖਰੜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ, ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ 'ਏ' ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਖਰੜੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੋਧ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਖਰੜਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹਨ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1974 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵਿਕਸਿਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 116 ਫਿਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ ਐੱਫ. ਸੱਤਵੇਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

80. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਡਿਵੈਲਪਰ, ਬਿਲਡਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਜਾਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਟੀ. ਵਿਜੈਲਕਸ਼ਮੀ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਮੈਂਬਰ 32. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ) ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਃ

" ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਆਪਕ ਬੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਹਾਲੇ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸੀ. ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ, ਪਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੀ ਪਹਿਲੂ, ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ

ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਰਾਜ. ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

81. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵੀ. ਧਾਰਾ 37 (1) ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮੋਟਰਸ ਅਤੇ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ 3 3 ਕਹਿੰਦੇ ਹਨਃ

" 4. ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੰਡ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧ ਸਬੰਧੀ ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਫਿਰ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਲੱਗਣ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਲਟ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸੀਮਾ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੋਧ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਮਾਮੂਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਆਪਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ, ਜੇ ਇਹ ਸੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਬਦੀਲੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. ਡੀ. ਸੀ. ਆਰ. ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 37 ਨੂੰ ਡੀ. ਸੀ. ਆਰ. ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡੀ. ਸੀ. ਆਰ. ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 37 (2) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਈ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਧਾਰਾ 37 (2) ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਜ਼ਾ. ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ 37 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਖੁਦ ਉਸ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧਾਨਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ "ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਜੋ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ" ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹੇਠਲੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ v. Cynamide India Ltd. [(1987) 2 SCC 720], H 1124ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੈਰਾ 5 ਅਤੇ 27 ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ H.S.S.K. ਨਿਆਮੀ v ਵੇਖੋ। ਯੂਨੀਅਨ ਭਾਰਤ ਦਾ [(1990) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 516] ਅਤੇ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ। ਦੇਬਾਸੀਸ ਦਾਸ [(2003) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 557: 2003 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐੱਲ. ਐਂਡ. ਐੱਸ.) 507]। ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਜਾਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਓ. ਐੱਨ. ਜੀ. ਸੀ. ਬਨਾਮ ਦੇਖੋ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ. ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗ (1990 ਸਪੋਰ ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 397)। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ।

82. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਚਾਵਰਾਪੂ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਜੈਵਾੜਾ, ਗੁੰਟੂਰ, ਤੇਨਾਲੀ, ਮੰਗਲਗਿਰੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, 34 ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ) ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1975 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

20. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਜਾਂ ਜ਼ੋਨਲ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਡੀ ਸਰਕਾਰ/ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ

ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ/ਈ ਜ਼ੋਨਲ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹੈ। ਬੇਅੰਤ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਾ 12 (3) ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

83. ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੁਹਾਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਭਿਨਵ ਸਹਕਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਸਾਇਟੀ

" 28. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਅਰਾਮਦਾਇਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਲਈ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰ ਸੰਸਥਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

84. ਹੁਣ, ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ 36 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ, ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਥਾਨਕ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ-ਡੀ ਖੇਤਰੀ, ਵਿਕਾਸ, ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ (ਸੰਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ) ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੱਦਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪੱਖ ਮਿਲਿਆ, ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

85. ਐੱਮ. ਆਰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

154 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ

(1) ਹਰੇਕ ਖੇਤਰੀ ਬੋਰਡ, ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ। ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਹੋਵੇਗਾ।

86. ਧਾਰਾ 154 (1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਦਲ (ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ) ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 22.04.2015 ਤੋਂ)। ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ [ਧਾਰਾ 154 (1)] ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

" 154. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ, ਨੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰੀ ਬੋਰਡ, ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ। ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਅੰਦਰ। "

87. ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ, ਨੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਜਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗ਼ੈਰ-ਪਾਬੰਦੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਕੋਈ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਈ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ (ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਿਨਾਂ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ) ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ, ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਦਿਸ਼ਾ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ

ਉਰਬਨ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਮੈਡਮ ਕਾਮਾ ਰੋਡ

ਹੁਤਾਤਮਾ ਰਾਜਗੁਰੂ ਚੌਕ

ਮੰਤਰਾਲਾ, ਮੁੰਬਈ 4000032

ਸਰਕਾਰੀ ਮਤਾ ਨੰ. ਟੀ. ਪੀ. ਐਸ.-1817/ਏ. ਐਨ. ਐਸ.-90/97/ਯੂ. ਡੀ.-13 ਮਿਤੀ 14 ਨਵੰਬਰ 2017

ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਅਧੀਨ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਏ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1966 ਕਟਰਾਜ ਘਾਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਣੇ ਵਿਖੇ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਕੱਟਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੁਣੇ ਨੇ 19 ਮਈ 2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 4/2014 ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਹਾਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ/ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਅਤੇ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਢਲਾਣਾਂ ਤੋਂ 100 ਫੁੱਟ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪਹਾੜ੍ਹੀ ਢਲਾਣ ਸੀ 1 ਤੋਂ ਵੱਧ ਢਾਲ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈਃ 5 . ਮਾਨਯੋਗ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 19 ਮਈ 2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰੀਜਨਲ ਟਾਊਨ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਕਟ 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਃ

ਨਿਰਦੇਸ਼

1. ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ 100 ਫੁੱਟ ਪੂਰਬ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜ੍ਹੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਅਵਿਕਸਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ/ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ.

2. ਜੇਕਰ ਪਹਾੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ 100 ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਐੱਫ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਜਾਂ ਟੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਲਈ ਕੋਈ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

3. ਜੇਕਰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਾੜ੍ਹੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ 100 ਫੁੱਟ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ 100 ਫੁੱਟ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਯੋਗ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਸੜ੍ਹਕ ਆਦਿ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ "

88. ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਵਿੱਚ। ਸੀਤਾਰਾਮ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, 37 (ਜੋ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੰਡ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

ਲਈ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ) ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾਃ

" ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਚਾਰ' ਤੇ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ, ਕੀ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ "ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ" ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਜਾਂ ਦਮਨਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਤ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਝੁਕਦੇ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਅਦਾਲਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, "ਸੰਸਦ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਉਹ ਹਨ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤਿ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। ਸੱਤਾ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੰਗ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗਲਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਘੋਰ ਤਰਕਹੀਣਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

89. ਸੈਲੂਲਰ ਅਪਰੇਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ v. ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਭਾਰਤੀ ਅਥਾਰਟੀ, 38 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੇ ਹਨਃ

“ 62. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਇਸ ਦੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ। ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਔਸਤ ਕਾਲ ਡਰਾਪ ਭੱਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਲਾਭ, ਜੋ ਕਿ 2009 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਏ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

63. ਦੂਜਾ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬੀ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਕਾਲ ਡਰਾਪ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜੋ ਗਲਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੀ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਇੱਕ

ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜੋ ਖੁਦ ਗਲਤੀ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ ਡਰਾਪ ਚਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਊਂਸਪਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਟਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਨੈੱਟਵਰਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ ਡਰਾਪ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐੱਫ ਕਾਰਨ।

XXXXXX XXXXXX XXXXXX

66. ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜਾ ਸਿਰਫ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੰਕਲਪੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਇਸ ਕਾਲ ਵਿੱਚ 3 ਜਾਂ 4 ਸਕਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਕਾਲ ਡਰਾਪ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਡਰਾਪਡ ਕਾਲ ਲਈ ਸਿਰਫ 4 ਜਾਂ 5 ਪੈਸੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੰਕਲਪਿਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਤਿੰਨ ਕਾਲ ਡਰਾਪਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਇਹ 1 ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਇੰਨਾ ਹੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜਾ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ, ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਓਨੀ ਹੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਸੀ ਕਾਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਕਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਲਈ 1 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

90. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਫਾਈਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। 14.11.2017 . ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪੈਰਾ 17 (ਈ)

ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਪਹਾੜੀਆਂ" ਦਾ ਗਠਨ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ-ਉੱਚੇ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਧਾਰਨ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਮਾਹਰ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਇਨਪੁਟ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਭਿਆਸ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਉਹ ਹਨ ਜੀ ਸਿਰਫ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

91. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 154 (ਮਿਤੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ 14.11.2017) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

92. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ CA 6932/2015 ਅਤੇ CA 5971/A 2019 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲਾਗਤ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ

ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate